

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W SŁUPCY**

Zał. nr *4* do Protokołu nr *XXX/2016*
RADY POWIATU SŁUPECKIEGO
z dnia *28 kwietnia 2017*

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU SŁUPECKIEGO
W 2016 ROKU**

**KWIECIEŃ
2017**

1. ŻYWIENIE LUDNOŚCI I JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŻYWNOŚCI, STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Pod nadzorem PSSE w Słupcy w 2016 roku na terenie powiatu słupeckiego znajdowały się **1143** obiekty żywnościowo-żywnościowych oraz produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2016 roku skontrolowano **259** obiektów, w tym **24** obiektów produkcji żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, **90** obiekty żywienia zbiorowego oraz **135** obiekty obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Ponadto skontrolowano **10** środków transportu do przewozu żywności. Łącznie przeprowadzono **297** kontrole.

W celu poprawy stanu sanitarnego w obiektach żywnościowo - żywieniowych wydano **45** decyzji administracyjnych:

W ramach nadzoru nad producentami produkcji pierwotnej produktów pochodzenia roślinnego skontrolowano **2** podmioty w zakresie oceny spełnienia warunków higieny na etapie produkcji pierwotnej. Pobrano próbkę truskawek i kapusty wyprodukowanej u producenta w powiecie słupeckim. Przeprowadzone badania w kierunku oznaczania azotanów oraz w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia nie wykazały zanieczyszczeń.

W 2016 r. zarejestrowano **10 interwencji konsumenckich** z czego rozpatrzono **9** (w tym 1 uzasadniona). W większości to interwencje anonimowe.

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu,
- warunków przechowywania artykułów spożywczych,
- braku czystości i porządku w obiekcie,
- niewłaściwej higieny sprzedaży środków spożywczych, w szczególności nieprawidłowej odzieży ochronnej personelu.

W 1 przypadku nałożono mandat karny za stwierdzone nieprawidłowości (wprowadzane do obrotu artykuły spożywcze niewłaściwej jakości zdrowotnej),

Egzekwowanie poprawy warunków sanitarnych w obiektach żywności, żywienia i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w powiecie słupeckim w 2016 roku.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli sanitarnych	Działalność represyjna				Liczba wniosków do Sądu
			Wydano decyzji		Nałożono mandatów		
			razem	w tym zakazujących	razem	na kwotę	
Obiekty produkcji żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	24	28	2	0	0	0	0
Obiekty żywienia zbiorowego	90	103	13	0	3	900 zł	0
Obiekty obrotu żywnością oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	145	166	30	0	11	2300 zł	0
Razem	259	297	45	0	14	3200 zł	0

W ramach urzędowej kontroli pobrano do badań **157** próbek w tym (3 próbki kosmetyków oraz 2 przedmiotów użytku), z których **1** zakwestionowano z powodu nieprawidłowej organoleptyki.

W celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów funkcjonują unijne systemy szybkiego reagowania **RASFF** i **RAPEX**. Systemy mają na celu szybką wymianę informacji na temat wadliwych lub szkodliwych produktów. Umożliwiają błyskawiczny kontakt między państwami członkowskimi i komisją europejską. System **RASFF** to system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt.

W wyniku otrzymywanych powiadomień **RASFF** podejmowano stosowne działania związane z monitorowaniem wycofania wadliwego artykułu. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w obiektach wymienionych w listach dystrybucyjnych załączonych do ww. powiadomień **nie stwierdzono produktów**, które były wcześniej wycofywane przez właścicieli sieci handlowych.

Analizując powyższe należy stwierdzić, że działania związane z wycofywaniem wadliwych artykułów przebiegały w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi procedurami systemu **RASFF**.

System **RAPEX** to europejski system szybkiej wymiany informacji o produktach niebezpiecznych. Obejmuje wszystkie produkty nieżywnościowe przeznaczone dla konsumentów oraz takie, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że mogą być przez nich użyte.

W 2016 r. nie wpłynęły notyfikacje dotyczących obecności w obrocie kosmetyków, które mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Instytut Medycyny Pracy wyroby wymienione w notyfikacjach nie zostały zgłoszone do Krajowego Systemu Informowania o Kosmetykach i wobec powyższego nie powinny znajdować się w obrocie na terenie Polski.

2. CHOROBY ZAKAŹNE

2.1 Sytuacja epidemiologiczna

Porównując liczbę zachorowań i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych z latami wcześniejszymi można zauważyć, iż sytuacja epidemiologiczna w powiecie słupeckim kształtuje się na podobnym poziomie od kilku lat (zapadalność w 2013 r. – 1444,3; 2014 r. – 1319,3; 2015 r. – 954,8; 2016 r. – 1322,3).

Nie zanotowano żadnego zachorowania na **dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę oraz wzw typu A**. Odnotowano nieznaczny wzrost zapadalności na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczką *salmonella* z 19 przypadków (wsk. zap. 31,8/100 tys.) w roku 2015 do 23 (wsk. zap. 38,6/100tys.) w roku 2016. Zanotowano natomiast 1 przypadek (wsp. zap. 1,7/100 tys.) zatrucia **toksyną botulinową**. W porównaniu z rokiem ubiegłym zanotowano znaczny wzrost zachorowań na **biegunki u dzieci do lat 2** i zarejestrowano ich ogółem 85 (wsp. zap. 4843,3/100 tys.) w roku 2015 było ich 41 (wsp. zap. 2309,9/100 tys.). Zapadalność na nie była o 1/2 wyższa niż w roku poprzednim. Wśród zarejestrowanych biegunek były: 33 biegunki wirusowe (38,8%) i 52 o etiologii nieokreślonej (BNO) (61,2%). Podobnie jak w roku poprzednim nie zarejestrowano żadnych biegunek o etiologii bakteryjnej.

W 2016 roku zarejestrowano nieznaczny wzrost zachorowań na **krztusiec z 3** przypadków (wsp. zap. 5,0/100 tys.) w 2015 roku do **28** (wsp. zap. 47,0/100 tys.) w 2016 roku. W zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na **ostre wirusowe zapalenie wątroby typu B** (wsp. zap. 1,7/100 tys.), w 2015 roku nie zarejestrowano ani jednego zachorowania. Wyżej wymienione zachorowanie dotyczyło mężczyzny w grupie wiekowej (30-39 lat) zamieszkującego na wsi. Brak danych o uodpornieniu. Odnotowano 1 przypadek (wsp. zap. 1,7/100 tys.) **przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu B BNO**, który dotyczył mężczyzny w grupie wiekowej (20-29 lat) zamieszkującego na wsi. Mężczyzna nie był uodporniony.

Nie zarejestrowano zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** wśród osób narażonych zawodowo.

Zapadalność na **nagminne zapalenie przyusznic** w roku 2016 utrzymywała się na poziomie roku ubiegłego i wynosiła po 2 przypadki. Współczynnik zapadalności w roku 2015, 2016 wynosił

(3,4/100 tys.) W roku sprawozdawczym zarejestrowano 3 przypadki **różyczki** (wsp. zap. 5,0/100 tys.). Zanotowano wzrost zachorowań na **ospę wietrzną** z 279 przypadków (wsp. zap. 467,4/100 tys.) w roku 2015 do 371 przypadków (wsp. zap. 622,6/100 tys.) w roku 2016.

W roku 2016 zarejestrowano 2 przypadki (wsp. zap. 3,4/100 tys.) **wirusowego zapalenia wątroby typu C**. Nie zarejestrowano zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C** wśród osób narażonych zawodowo. W roku 2016 zgłoszono 521 przypadków **podejrzeń i zachorowań na grype**, z czego najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 15-64 lat.

Spośród osób zgłoszonych w meldunkach, 8 skierowano do szpitala. U pacjentów hospitalizowanych w 3 przypadkach przyczyną zachorowania był wirus typu AH1N1, a w jednym wirus typu B.

Tab.1. Zachorowania na niektóre choroby zakaźne w latach: 2015 - 2016

Lp.	Jednostka chorobowa	Rok 2015		Rok 2016	
		Liczba zachorowań	Wsp. zap.	Liczba zachorowań	Wsp. zap.
1.	Dur brzuszny	0	0	0	0
2.	Czerwonka	0	0	0	0
3.	Zatrucia pokarmowe Salmonellozy	19	31,8	23	38,6
4.	Zatrucia grzybami	0	0	0	0
5.	Botulizm	0	0	1	1,7
6.	Biegunka u dzieci do lat 2:	28	1577,5	52	2963,0
7.	Wirusowe zapalenie wątroby - ogółem, w tym:	11	18,5	4	6,7
	WZW A	0	0	0	0
	WZW B przewlekłe	7	11,7	1	1,7
	WZW B ostre	0	0	1	1,7
	WZW C	3	5,0	2	3,4
	WZW B + C	1	1,7	0	0
	inne i nieokreślone	0	0,48	0	0
8.	Krztusiec	3	5,0	28	47,0
9.	Odra	0	0	0	0
10.	Różyczka	0	0	3	5,0
11.	Nagminne zapalenie przyusznic	2	3,4	2	3,4
12.	AIDS	0	0	0	0
13.	Borelioza	13	21,8	4	6,7
14.	Narażenie na wścieklicznę/szczepienia	2	3,4	3	5,0
15.	Ospa wietrzna	279	467,4	371	622,6

2.2 Zapobieganie epidemiom

W ramach zagadnień ujętych w punkcie „zapobieganie epidemiom” ujęto nadzór nad niżej wymienionymi szczepieniami.

2.2.1 Szczepienia ochronne wg kalendarza szczepień.

Szczepienia ochronne na terenie powiatu słupeckiego prowadzone były na podstawie obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych.

2.2.2 Szczepienia przeciw WZW typu B.

Szczepienia przeciw **WZW typu B** przeprowadzone były u noworodków i u niemowląt w 2 i 7 m. ż. Oprócz tego szczepieniom poddano osoby z wysokiego ryzyka oraz osoby narażone w sposób szczególny na zakażenie tj.:

- * uczniów/studentów uczelni medycznych lub innych uczelni, w których jest prowadzone kształcenie na kierunkach medycznych, którzy nie byli szczepieni przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B,
- * osoby szczególnie narażone na zakażenie w wyniku styczności z osobą zakażoną wirusem zapalenia wątroby typu B, które nie były szczepione przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B,
- * osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C,
- * osoby wykonujące zawód medyczny narażone na zakażenie, które nie były szczepione przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typ B,
- * osoby dializowane.

2.2.3 Propagowanie szczepień nieobowiązkowych

Szczepienia zalecane są szeroko propagowane przez lekarzy rodzinnych, pediatrów oraz pielęgniarki wykonujące szczepienia.

W sezonie jesienno-zimowym propagowane są szczepienia przeciw grypie.

Podczas kontroli w placówkach służby zdrowia stwierdzono, że rodzice coraz chętniej szczepią dzieci szczepionkami skojarzonymi i innymi zalecanymi. U małych dzieci proponuje się zwłaszcza szczepienia p/rotawirusom, pneumokokom oraz ospie wietrznej i meningokokom. Natomiast młodzieży (zwłaszcza dziewczynkom) zaleca się szczepienia p/ ludzkemu wirusowi brodawczaka (HPV). Poleca się także szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu dla dzieci i dorosłych. Zaleca się również szczepienia ochronne dla osób, które planują wyjazd za granicę. Kontynuowane były szczepienia przeciwko ospie wietrznej i zakażeniom pneumokokowym dla dzieci z grup wysokiego ryzyka. W roku 2016 szczepienia przeciwko ospie wietrznej wykonywane były również u dzieci do ukończenia 3 roku życia, które uczęszczały nie tylko do żłobków ale również do przedszkoli.

2.3. Osoby uchylające się od szczepień

W roku 2016 kontynuowano postępowania w stosunku do rodziców uchylających się od szczepień dzieci. Wystawiono 2 upomnienia oraz wystawiono 2 tytuły wykonawcze. W skutek podjętych działań przez PPIS w Słupcy u 9 dzieci podjęto zaległe szczepienia ochronne.

Do 31 grudnia 2016 roku zgłoszono **52 dzieci**, które nie zostały uodpornione zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych. Aktywnie działające ruchy antyszczepionkowe przekazują zainteresowanym rodzicom wybiórczą wiedzę na temat szkodliwości szczepień i sugerują sposób postępowania mający na celu odroczenie szczepień mimo braku przeciwwskazań. Rodzice nie posiadają elementarnej wiedzy dotyczącej powikłań jakie niesie przechorowanie danej choroby zakaźnej, a szczegółowo opisują niepożądane odczyny poszczepienne, które mogą ewentualnie wystąpić po podaniu preparatu szczepionkowego.

3. ZAOPATRZENIE W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

Ludność powiatu słupeckiego zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia **27 wodociągów publicznych**, w tym:

- **25 wodociągów wiejskich**
- **2 wodociągi miejskie** znajdujących się na terenie 2 miast powiatu.

Z wody tych wodociągów korzysta 59536 tyś. mieszkańców powiatu słupeckiego. Wyżej wymienionymi wodociągami administruje 8 przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych.

Nadzór prowadzony nad wodociągami wykazał drobne uchybienia w ich eksploatacji, a jakość bakteriologiczna i fizyko – chemiczna wody produkowanej w 2016 roku odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989).

W ciągu roku 2016 w przeprowadzonych badaniach jakości wody przeznaczonej do spożycia obserwowano okresowe przekroczenia dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych takich jak: mętność, barwa, chlorki, mangan, żelazo, które mogą powodować zmiany organoleptyczne wody. Parametry te nie mają znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi. W związku z powyższym woda w wodociągach o podwyższonych parametrach fizykochemicznych nie mających znaczenia zdrowotnego uznawana była jako woda przydatna do spożycia.

Zawyżoną zawartość w/w wskaźników stwierdzono w wodzie na wodociągach publicznych: Słupca (barwa, żelazo), Powidz (mangan), Ciężen (chlorki) i wodociągach lokalnych SMU Strzałkowo i Ubojni Zwierząt w Babinie (mangan).

W 2016 r. w przeprowadzonych badaniach jakości wody stwierdzano okresowo przekroczenia wskaźników bakteriologicznych:

- nadmierny wzrost ogólnej liczby bakterii w 22°C > 300jtk/1 ml (wodociąg publiczny Ciężen),
- ponadnormatywny wzrost liczby bakterii grupy coli - (wodociągi publiczne: Kąty, Ratyń, Trąbczyn, Chwałkowie, Strzałkowo, wodociąg lokalny SMU Strzałkowo).

Stwierdzane przekroczenia wskaźników bakteriologicznych występowały sporadycznie, krótkotrwale i w ilościach nie stwarzających bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi. Szybko podejmowane skuteczne działania naprawcze przez administratorów wodociągów (stałe chlorowanie wody) przyczyniły się do eliminacji skażenia bakteriologicznego wody. Powtórnie przeprowadzone bakteriologiczne badania wody nie wykazały obecności w/w bakterii.

Z uwagi na powyższe wszystkie wodociągi wiejskie i miejskie Powiatu produkowały przez cały rok wodę bezpieczną bakteriologicznie.

Na terenie powiatu znajduje się również grupa innych wodociągów – tzw. **Lokalnych w liczbie 5**, które głównie wykorzystywane są do celów produkcyjnych własnych firm, a dodatkowo do celów socjalno-bytowych załóg.

Jakość wody we wszystkich tych wodociągach nie odbiegała od wymagań sanitarnych.

4. JAKOŚĆ WÓD PRZEZNACZONYCH DO KĄPIELI

Nadzorem objęto 5 miejsc wykorzystywanych do kąpieli zorganizowanych w wodach jeziora powidzkiego. Woda z każdego miejsca wykorzystywanego do kąpieli jest badana na koszt organizatora: 1 raz przed sezonem i 1 raz w sezonie kąpielowym. Ponadto prowadzona jest codzienna obserwacja wizualna pod kątem zanieczyszczeń: osady smoliste, przedmioty pływające, zakwity sinic. W 1 przypadku miejsca wykorzystywanego do kąpieli Giewartów - Michasiówka, gdzie sezon rozpoczął się już od 25 maja 2016 r. woda była badana 4 krotnie w miesiącach: maju, czerwcu, lipcu i sierpniu.

Na podstawie przeprowadzonych do końca sierpnia 2016 r. badań mikrobiologicznych w 5 miejscach wykorzystywanych do kąpieli PPIS w Słupcy wydał pozytywne oceny jakości wody przeznaczonej do kąpieli. Organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpieli nie zgłaszali problemów związanych z zakwitem sinic.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie ma możliwości prawnych przymuszenia jakiegokolwiek osoby do organizowania kąpieliska, bądź miejsca wykorzystywanego do kąpieli, nie pobiera prób wody z urzędu w miejscach bez statusu kąpieliska.

5. NARAŻENIA NA CZYNNIKI SZKODLIWE W ŚRODOWISKU PRACY

Na terenie powiatu słupeckiego znajduje się pod nadzorem **209** zakładów pracy. W 2016 r. skontrolowano – **48** zakładów pracy przeprowadzając **65** kontroli stanu sanitarnego. Między innymi przeprowadzono:

- 36 kontroli zakładów stosujących w procesie produkcyjnym niebezpieczne chemikalia,
- 12 kontroli podmiotów zajmujących się dystrybucją chemikaliów w tym znajdującego się na terenie powiatu importera substancji chemicznych z poza terenu Unii,
- 3 kontrole zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze,
- 23 kontrole zakładów, w których istnieje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupcy wydał 18 decyzji, w tym zarządzeń:

- 13 nakazujących poprawę warunków pracy (wykonanie pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla pracowników),
- 6 dotyczących przeprowadzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami oceny ryzyka zawodowego wraz z dokumentacją świadczącą o zapoznaniu pracowników z tą oceną,
- 8 dotyczących naruszenia przepisów w zakresie chemikaliów,
- 3 dotyczące nieaktualnych szkoleń bhp,

W narażeniu na czynniki rakotwórcze i mutagenne zatrudnionych było 29 osób w 24 zakładach pracy. Skontrolowano 3.

W roku 2016 z 67 zakładów gdzie istnieje potencjalne narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne skontrolowano 20, w których pracują 682 osoby.

W ewidencji PSSE w Słupcy znajdują się 24 obiekty, w których stwierdza się przekroczenia normatywów higienicznych w zakresie hałasu i drgań mechanicznych w branży leśniczej, produkcji artykułów spożywczych, produkcji wyrobów z drewna, produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, kamieniarstwo, obróbka metali.

5.1 Choroby zawodowe

W roku 2016 zgłoszono 5 przypadków podejrzenia choroby zawodowej. Nie wydano decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Słupcy wydał 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

5.2 Nadzór nad środkami zastępczymi.

Na terenie powiatu Słupcy obecnie brak podmiotów wytwarzających oraz wprowadzających do obrotu środki zastępcze.

Mimo, braku oficjalnych punktów sprzedaży istnieje możliwość udostępniania dopalaczy przez internet lub osoby trzecie.

W 2016 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Słupcy zgłoszono 3 przypadki podejrzeń / zatruc nieznanyymi substancjami psychoaktywnymi w grupie wiekowej 15-20 lat. Pacjenci jednak nie podają źródła pochodzenia środka ani jego nazwy.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Słupcy w ciągu 2016 roku kontynuowała działania profilaktyczne polegające na uświadamianiu nauczycieli, rodziców, młodzieży i dzieci o zagrożeniach wynikających ze spożywania tzn. „dopalaczy”. Organizowano szkolenia, pogadanki, dystrybuowano ulotki na temat szkodliwego działania „dopalaczy”. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w Słupcy sami byli uczestnikami szkoleń o ww. tematyce.

W tym zakresie w ciągu 2016 r. przeprowadzono 3 szkolenia:

- „Dopalacze czym są i jak działają” – dla pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Słupcy, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Dom dla Dzieci i młodzieży „Szansa” w Kosewie, Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w Zagórowie, Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku, Świetlica Środowiskowa w Strzałkowie i Słupcy, Środowiskowa Świetlica Opiekuńcza w Orchowie. – 20 osób, 2 szkolenia - dla młodzieży Liceum Ogólnokształcącego w Słupcy - 22 uczniów oraz szkół gimnazjalnych powiatu słupeckiego – 20 uczniów.

6. ANALIZA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO ZAKŁADÓW NAUCZANIA I WYCHOWANIA

PSSE w Słupcy w roku 2016 objęła nadzorem następujące rodzaje placówek: klub dziecięcy, żłobki, przedszkola i punkty przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły policealne, warsztaty terapii zajęciowej, placówki wsparcia dziennego (świetlice i ogniska wychowawcze), szkołę muzyczną, ośrodek rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczy oraz placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

W niniejszej ocenie nie uwzględniono szkół ponadgimnazjalnych i innych obiektów, które pozostają pod nadzorem sanitarnym Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Na terenie powiatu słupeckiego było pod nadzorem 115 placówek, w tym 79 stałych i 34 sezonowych.

Skontrolowano 99 placówek (86,1%), przeprowadzono ogółem 121 kontroli.

1. Ocena stanu techniczno – sanitarnego skontrolowanych placówek stałych.

Wyszczególnienie	Liczba zakładów	Odsetek skontrolowanych zakładów
Nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny	1	0,87%
Nieprawidłowy stan techniczny	2	1,74%
Nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny	2	1,74%

Na poprawę stanu higieniczno-sanitarnego obiektów wydano 1 decyzję administracyjną, która dotyczyła złego stanu ciągów komunikacyjnych, powierzchni ścian i sufitów.

Na poprawę stanu technicznego dróg dojazdu wydano 2 decyzje administracyjne.

Na stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny ciągów komunikacyjnych, sal lekcyjnych, stanu toalet.

Dodatkowo w celu poprawy warunków pobytu dzieci w placówkach oświatowo-wychowawczych wydano 8 zaleceń pokontrolnych.

W roku 2016 wyegzekwowano wykonanie w całości obowiązków wynikających z 6 decyzji w tym 4 z lat ubiegłych.

2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

Skontrolowano 33 placówki prowadzących zajęcia w systemie dziennym, w których odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego (oceniało szkoły podstawowe i gimnazja funkcjonujące samodzielnie i w zespołach).

W 13 obiektach (39,39 %) uczniowie w trakcie zajęć w-f mogą korzystać ze szkolnych zespołów sportowych, tj. zespołów pomieszczeń, w skład których wchodzi sale sportowe i pomieszczenia pomocnicze: szatnie, natryskownie, sanitariaty i magazyny sprzętu sportowego.

W 14 placówkach oświatowych baza sportowa jest niepełna (sale rekreacyjno-zastępcze lub sale gimnastyczne bez zaplecza, boiska sportowe). Najwięcej placówek nie posiadających dostatecznej bazy sportowej stwierdza się w grupie szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie, najczęściej w małych szkołach na terenach wiejskich.

Zajęcia z w – f realizowane są częściowo w niewielkim zakresie również w obiektach sportowych poza szkołami:

- na basenie – 2 placówek,
- na hali sportowej – 3 placówka,
- na boisku/stadionie sportowym – 4 placówki.
- Na hali sportowej – 3 placówki,
- Na Sali gimnastycznej – 2 placówki,

3. Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej.

Skontrolowano w tym zakresie 78 obiektów dla dzieci, młodzieży i dorosłych:

- 76 placówek (97,44 %) zapewnia właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów
- 2 placówki (2,56 %) nie zapewniły właściwych warunków w tym zakresie ze względu na zły stan techniczny pomieszczeń.

W roku 2016 wydano 1 nową decyzję administracyjną dotyczącą poprawy warunków do utrzymania higieny osobistej oraz 4 zalecenia pokontrolne.

4. Warunki do prowadzenia żywienia.

Skontrolowano 35 placówek w których prowadzone są zajęcia w systemie dziennym (oceniało szkoły podstawowe i gimnazja funkcjonujące samodzielnie oraz zespoły szkół, szkoły policealne).

- w 30 obiektach (85,81 %) uczniowie mogą korzystać z posiłków obiadowych jednodaniowych.
- w 3 placówkach (5,71 %) wydawane są śniadania dla uczniów,
- w 28 placówkach (80%), głównie w szkołach podstawowych, wydawany jest ciepły napój przygotowywany przez szkołę.

5. Ocena warunków sanitarno – higienicznych dla dzieci w oddziałach „zerowych”.

W w/w zakresie skontrolowano 29 przedszkoli oraz 23 szkoły podstawowe.

Na 29 przedszkoli w 16 placówkach funkcjonują oddziały „zerowe” w tym 12 zapewnia odpowiednią infrastrukturę oraz wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez oddziały „zerowe”.

Na 23 szkoły podstawowe w 11 placówkach funkcjonują oddziały „zerowe” w tym 6 zapewnia odpowiednią infrastrukturę oraz wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez oddziały „zerowe”.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak możliwości wydzielenia ciągów komunikacyjnych tak by nie krzyżowały się z drogami komunikacyjnymi starszych uczniów,

- za małą powierzchnia sali zajęć,
- brak wydzielonego placu rekreacyjnego dla młodszych dzieci,

6. Badania i pomiary.

Oceniono 33 - tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych w 33 placówkach, 3 rozkłady były niezgodne z zasadami higieny procesu nauczania. W rozkładach zajęć oceniano równomierność rozłożenia zajęć na przestrzeni tygodnia oraz oceniano, czy zajęcia rozpoczynają się o stałej porze. Stwierdzone uchybienia dotyczyły pojedynczych dni tygodnia a zakres uchybień nie stanowił rażącego naruszenia przepisów w tym zakresie,

Oceniono dostosowanie mebli szkolnych na 449 stanowiskach w 10 placówkach, Nieprawidłowe dostosowanie mebli do wzrostu uczniów stwierdzono w 2 placówkach na 3 stanowiskach.

7. Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży.

Skontrolowano 21 placówek wypoczynku, w tym 2 placówki wypoczynku zimowego w miejscu zamieszkania. W trakcie wakacji letnich skontrolowano 4 półkolonie, 1 obóz pod namiotami, 7 turnusów w obiektach całorocznych usług hotelarskich oraz 7 turnusów w obiektach sezonowych.

Wszyscy organizatorzy zapewнили odpowiednie warunki wypoczynku dzieci i młodzieży. Nie zanotowano przypadków zatruc pokarmowych, nie było uchybień w zakresie stanu sanitarno-higienicznego.

7. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO-ZDROWOTNA

Do zadań pionu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2016 r. należało: inicjowane i wytyczanie kierunków działań zmierzających do poznania przez społeczeństwo czynników szkodliwych dla zdrowia i metod zapobiegania chorobom, kształtowanie właściwych zachowań i postaw prozdrowotnych oraz pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz zdrowia.

Realizacja działań profilaktyczno – edukacyjnych w roku 2016 to:

1. Profilaktyka HIV/AIDS: Kampania „Coś was łączy? Zrób test na HIV”, Akcja „Bezpieczne Walentynki”(spotkanie informacyjno-edukacyjne i quiz wiedzy dla młodzieży w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Zagórowie), Szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV”; Konkurs dla młodzieży gimnazjalnej „Nie daj szansy AIDS” na film pt. „Krótki film o HIV”; XVI Powiatowa Olimpiada Wiedzy o HIV i AIDS dla uczniów gimnazjum i szkół Ponadgimnazjalnych(33 uczestników); Obchody Światowego Dnia AIDS w Miejskim Domu Kultury w Słupcy.
2. Profilaktyka nadwagi i otyłości- ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” dla uczniów kl. V-VI szkół podstawowych i gimnazjalnych(22 szkoły podstawowe i 14 gimnazjów).
3. Profilaktyka palenia tytoniu: realizacja trzech ogólnopolskich programów edukacyjnych w placówkach szkolno –wychowawczych powiatu: „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”; akcje „Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, wojewódzki konkurs „Palić, nie palić-oto jest pytanie”, Szkolenie „Młodzieżowy Lider Zdrowia – kontra nikotyna”(20 uczniów z 10 gimnazjów powiatu)
4. Projekt KIK/68 pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych - realizacja programu edukacyjnego „ARS, czyli jak dbać o miłość”(edukacja młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych) oraz ogólnopolska kampania społeczna pt. „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”(zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania); organizacja 12 punktów informacyjno-edukacyjnych.
5. Realizacja programów wojewódzkich: „Moje dziecko idzie do szkoły” i „Bądźmy zdrowi –wiemy, więc działamy” (szkolenie warsztatowe dla gimnazjalistów, konkurs plastyczny na plakat pod hasłem „Bądźmy zdrowi”, 3 imprezy środowiskowe, stoisko promocji zdrowia z materiałami informacyjno-edukacyjnymi, konkursami sprawnościowymi i quizami z nagrodami dla dzieci i rodziców; konkurs

wiedzy dla 20 gimnazjalistów, 10 porad dla szkolnych i przedszkolnych koordynatorów programu, organizatorów imprez i ocen prac konkursowych.

6. Światowy Dzień Zdrowia poświęcony tematowi cukrzycy (działania informacyjno-edukacyjne dla społeczności lokalnej), marsz nordic walking pod hasłem STOP CUKRZYCY.

7. STOP DOPALACZOM! – realizacja wojewódzkiego Projektu „Wiem – nie biorę! jestem bezpieczny” (cel: wzrost świadomości społecznej nt. wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego) przeprowadzono 2 szkolenia dla gimnazjalistów (20 uczniów z 10 gimnazjów) i młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego w Słupcy (22 uczniów) z warsztatami „Smak życia czyli debata o dopalaczach” i badaniami ankietowymi oraz szkolenie nt. „Dopalacze-czym są i jak działają” dla pracowników świetlic środowiskowych w Słupcy, Zagórowie, Orchowie i Strzałkowie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z Interwencją Kryzysową w Łądku, Domu dla Dzieci i Młodzieży „Szansa” w Kosewie, kuratorów sądowych (20 osób). Współpraca z Komendą Powiatową Policji i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Słupcy. Konkurs plastyczny „Stop dopalaczom” dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (39 prac).

8. Działania pozaprogramowe: profilaktyka wszawicy, chorób zakaźnych, chorób nowotworowych, promocja szczepień ochronnych, grypa, kleszcze, zatrucia pokarmowe.

9. Zaplanowano i przeprowadzono 50 wizytacji (100%), na których dokonano 111 ocen realizowanych interwencji programowych. Na stronie internetowej stacji w 2016r. zamieszczono 49 informacji z działalności oświatowo - zdrowotnej.

10. Realizacja szeregu różnorodnych działań: programów edukacyjnych, akcji, kampanii informacyjnych we współpracy z partnerami m.in. starostwem powiatowym, urzędami miast i gmin, policją, stowarzyszeniami, instytucjami prywatnymi, lokalnymi mediami. Partnerzy wspierają przedsięwzięcia organizacyjne, rzeczowo i finansowo.

8. NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Zapobiegawczy nadzór sanitarny, działający na terenie powiatu słupeckiego, realizuje zadania mające na celu zapewnienie na etapie planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz planowania, projektowania i realizacji inwestycji odpowiednich warunków sanitarnych, higienicznych i zdrowotnych. W 2016 roku zapobiegawczy nadzór sanitarny sprawowano poprzez wykonywanie następujących zadań:

- uzgadnianie pod względem sanitarno-higienicznym planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla planowanych inwestycji, dokumentacji projektowych, w szczególności projektów budowlanych,
- wniosków dotyczących oceny ewentualnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko celem rozpoznania uciążliwości lub zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi oraz ich wyeliminowanie poprzez wskazanie rozwiązań najwłaściwszych z uwagi na zdrowie mieszkańców powiatu.

O potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko orzekano dla tych przedsięwzięć, których charakterystyka wskazywała na duże prawdopodobieństwo, że będą one źródłem znaczących negatywnych oddziaływań zagrażających zdrowiu i życiu ludzi. W przeciwnych przypadkach akceptowano odstępianie od przeprowadzenia takiej oceny.

W wydawanych opiniach orzekających o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określano jednocześnie, w zależności od rodzaju przyszłych negatywnych oddziaływań, zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Dokonując oceny przedsięwzięć w ramach opiniowania przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, wskazywano warunki realizacji i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia, przy dochowaniu których przedsięwzięcie spełni wymogi w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi.

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU SŁUPECKIEGO
W 2016 ROKU.

W 2016 roku wpłynęło 320 spraw, w tym 148, co do których zostały podjęte działania związane z czynnościami zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W wyniku realizacji wyżej wymienionych zadań wydano:

6 postanowień - uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla wybranych terenów poszczególnych gmin oraz miasta Słupca (w tym 6 pozytywnie).

47 opinii, dotyczących - uczestnictwa w procesie przekazywania obiektów do użytkowania – w tym zakresie wydano 15 opinii. Znaczącą liczbę wydawanych opinii stanowiły stanowiska zajęte w ramach procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – 47 opinii.

13 decyzji dotyczących - spełniania warunków przez podmiot wykonujący działalność leczniczą w zakresie posiadania pomieszczeń i urządzeń odpowiadających wymaganiom odpowiednim do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych.

W roku 2016 przeprowadzono ogółem: 33 kontrole, w tym dotyczące odbiorów obiektów budowlanych w związku z uczestnictwem w dopuszczeniu ich do użytkowania; zaopiniowania pomieszczeń i urządzeń przeznaczonych do świadczenia usług w ramach podmiotu leczniczego; zaopiniowania pomieszczeń przeznaczonych na potrzeby apteki ogólnodostępnej, punktu aptecznego.

PANSTWOWY
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Słupcy

lek. med. Zygmunt Jasiński

